

Niinpä niin — kriisi vai ei?

Vastaukseksi Jukka Kekkoselle

JAAKKO NOUSIAINEN

Ajatusten vaihto on tuottanut tulosta: Kekkonen puhuu nyt jo huomattavasti rauhoittuneena poliittisen järjestelmämme »uskottavuuden tietynasteisesta laskusta», kun hän aikaisemmin julisti — mielipidetiedustelujen tuloksiin viitaten — luottamuksen romahtamista ja kriisiä sekä summasi kaiken »äärimmäisen vakavaksi kehitysilmiöksi» (Sosialistinen Aikakauslehti 1/1985). Mutta entisen ylimalkaisesti huitelevan argumentointityylinsä hän kyllä säilyttää.

Selviytyäkseen kuiville Kekkonen pyrkii nyt esittämään minun tulkintani päälaelleen käännettynä. Totta maar yhteiskunnalliseen kehitykseen sisältyy eri suuntaisia vaiheita ja tendenssejä. Oman kirjoitukseni lopussa nimenomaan viittasin kansanvallan kielteisiin näkymiin, mutta tähän ei sopinut ottaa lukuun. Epämukavaa kannaltani on, että Kekkonen panee minun nimeni yhteydessä omia sanojaan lainausmerkkeihin ikään kuin minun esittäminäni. Suomalaisen valankäyttöjärjestelmän kehityspiirteitä ja tilaa olen kyllä viime vuosina analysoinut keskustelukomppaniani laajemmin ja avarammin — mutta ei näitä kirjoituksia löydy Kuvastin-lehdestä!

On ihan hyvä, että politiikan näkymiä valotetaan myös riskitekijöitä pelkistäen ja vaikka niitä ylikorostaenkin. Toistan vielä, että yhtä selvästi osoitettavaa totuutta näissä laajoissa yhteiskunnallisissa ongelmissa ei ole. Mutta jonkinlainen selkeys ja johdonmukaisuus tulisi säilyttää.

Oman kirjoitukseni kärki oli suunnattu menneen perustelematonta ihannointia vastaan. »Ylimalkaiseen valittelevaan kirjoitteluun sisällytetään kernaasti sanontoja, joiden mukaan ei enää ole sellaista ja sellaista tai että jo ollaan siinä ja siinä, täsmentämättä sitä, milloin ja missä suhteessa tilanne oli ennen paremmin.» Tuollaisia täsmennyksiä on Kekkoson tekstistä edelleenkin turha etsiä.

Toisaalta: kun hän esimerkiksi argumentoi äänestysprosentin alhaisuudella ja vaaliosanoton eroilla, niin jotta todistelu purisi, tulisi tietysti osoittaa, että äänestysprosentti työväestön äänestysalueilla oli aikaisempina vuosikymmeninä korkeampi ja että ero porvarillisiin alueisiin oli pienempi. Mutta ei Kekkonen pienistä välitä, hän huiskii vaan. Tuomo Martikainen muuten sanoo (SVT XXIX B 7 s. 16) vaaliluetteloiden tarkastelun selvästi osoittavan, että nuorten vaaliosallistuminen on viimeisten 15 vuoden ajanjaksona (1960-luvun jälkipuoliskolta lähtien) lisääntynyt.

Jukka Kekkoson lehtikirjoitus pitäisi oikeastaan painaa tähän uudestaan, jotta nähtäisiin, minkälaisesta yhteiskunta-analyysistä tämä mielipiteiden vaihto lähti liikkeelle. Jatkolukemiseksi voi ehdottaa vaikkapa hiljan ilmestynyttä kirjaa *Kansalaiset ja politiikka 1980-luvun Suomessa* (Turun yliopiston julkaisuja Sarja C osa 57), jossa kuusi politiikan tutkijaa tarkastelee samaa kysymystä eri näkökulmista.